

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет мистецтва і дизайну
Кафедра музичного мистецтва та звукорежисури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Вступ до спеціальності

Галузь знань	<u>02 «Культура і мистецтво»</u>
Спеціальність	<u>025 «Музичне мистецтво»</u>
Назва освітньої програми	<u>Музичне мистецтво</u>
Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський) рівень</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
старший викладач кафедри музичного мистецтва та звукорежисури Архіпова Наталя Євгеніївна	098-551-21-82	arkhipovanatalia@yahoo.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Вступ до спеціальності – є важливою та необхідною дисципліною у циклі професійної підготовки здобувачів, яка знайомить їх з основними принципами формування переліку відповідних знань, умінь і навичок, які складають перелік фахових компетентностей спеціальності 025 “Музичне мистецтво”, а також систематизує та впорядковує розуміння майбутньої професійної діяльності та шляхів творчої самореалізації.

Мета курсу – знайомство здобувачів з майбутньою спеціальністю 025 “Музичне мистецтво”, різноманітністю кваліфікацій у цій сфері, специфікою музичного мислення та діяльності, а також її місцем у суспільному житті. Крім того, у пріоритеті орієнтація студентів на постійний саморозвиток і готовність до самостійного освоєння і примноження знань протягом професійної діяльності.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Вступ до спеціальності» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1 - Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК2 - Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК14 - Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК3 - Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК8 - Здатність володіти елементами диригентської техніки.

Навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності» забезпечує досягнення **результатів навчання (РН)**, передбачених освітньою програмою:

РН10 - Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.

РН12 - Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН14 - Використовувати на професійному рівні основи викладання вокалу (естрадно-джазового напрямку).

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття				Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Індивідуальні	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
10	300	84	28	28	160	1	1; 2	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
лекц.		індив.	практ.	сам. роб.	
Тема 1:Музичне мистецтво та його соціокультурні функції.	8	4	0	0	4
Тема 2:Принципи побудови системи музичної освіти в Україні та в світі.	4	2	0	0	2
Тема 3: Професійні вимоги до музичних спеціалізацій.	4	2	0	0	2
Тема 4: Заклади музичної освіти Одеси: специфіка та історія розвитку.	8	4	0	0	4
Тема 5:Генеza та специфіка естрадного мистецтва	4	2	0	0	2
Тема 6:Співацький процес та будова голосового апарату	35	6	5	6	18
Тема 7:Класифікація співочих голосів.	8	4			4
Тема 8: Види співу та їх виконавська природа	26	4	4	4	14
Тема 9:Специфіка вокального виконавства у естрадному мистецтві	6	2	0	0	4
Тема 10:Охорона та гігієна співацького голосу	6	2	0	0	4
Тема 11: Основи викладання вокалу та план проведення уроку	31	6	5	4	16
Тема 12: Становлення та розвиток Одеської вокальної школи	10	4	0	0	6
Усього годин	150	42	14	14	80
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – залік					

II семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекц.	індивід.	практ.	сам. роб.
Тема 13:Засоби класифікації музичного мистецтва	6	2	0	0	4
Тема 14: Структура сучасної музичної індустрії	4	2	0	0	2
Тема 15: Великі музично-театральні форми та концертні шоу-програми	12	6	0	0	6
Тема 16: Виконавські аспекти професійної діяльності диригента.	10	4	0	0	6

Тема 17: Знайомство з диригентськими схемами та компонентами техніки.	48	6	14	4	24
Тема 18: Сценічна культура та її складові	12	4	0	2	6
Тема 19: Психологічні складові виконавської діяльності	20	4	0	6	10
Тема 20: Сучасні концертні заклади та їх різновиди	10	4	0	0	6
Тема 21: Сучасна сценічна інфраструктура та технічне забезпечення сцени.	6	2	0	0	4
Тема 22: Основи безпеки життєдіяльності під час роботи зі звукотехнікою	6	2	0	0	4
Тема 23: Організація репетиційного процесу у творчому колективі	12	4	0	2	6
Тема 24: Етикет сучасного музиканта	4	2	0	0	2
<i>Усього годин</i>	150	42	14	14	80
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - екзамен					

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі вищої освіти отримують літературу для доповнення конспекту та самостійної роботи, нотний матеріал для індивідуальних занять, аудіо матеріал для прослуховування та відеоматеріал для перегляду. Рекомендації, індивідуальні завдання та оцінки за їх виконання надаються як традиційним шляхом, так і з використанням онлайн засобів. Заняття потребують пристрій для перегляду відеоматеріалів на лекціях та фортепіано для індивідуальних занять. Для прослуховування та перегляду медіа - матеріалів використовується інтернет-платформа "You Tube".

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» включаються наступні завдання:

1. Аналіз відеоматеріалів, прослуховування музики та перегляд музично-сценічних вистав
2. Самостійне опрацювання заданого теоретичного матеріалу
3. Доповнення конспекту за темами з СРС
4. Виконання заданих вокальних, ритмічних, артикуляційних вправ
5. Вивчення заданих вокальних творів для опрацювання базових вокальних навичок.
6. Вивчення диригентських схем та опрацювання елементів диригентської техніки.
7. Тренування власного супроводу на фортепіано до комплексу розспівувань.

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних та індивідуальних занять; проведення консультацій та відпрацювань.	60%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	40%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; індивідуальна робота; виконання практичних завдань; залік, іспит
--	---

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Відвідування лекцій, практичних та індивідуальних занять, підготовка до практичних та індивідуальних занять.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних та індивідуальних занять	20
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, вправ), що виноситься на самостійне опрацювання.	---	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів, перевірка результативності від виконання заданих вправ під час індивідуальних занять.	20
Виконання індивідуальних завдань та науково-дослідна робота здобувача			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. опрацювання вправ на подолання технічних складнощів основ диригентської техніки, гри на фортепіано комплексу розспівувань,	---	Нагляд за результативністю виконаних вправ під час практичних або індивідуальних занять.	10

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

виконання вокальних вправ та вивчення репертуару тощо.			
Разом балів за поточний контроль			60
<i>Підсумковий контроль екзамен / залік</i>			40
Всього балів			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та індивідуальних заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані відповіді та опрацьовував технічні вправи, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, опанував індивідуальну вокальну програму, проявляє активність і творчий підхід у навчанні;
- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, понять, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та індивідуальних заняттях, виконував технічні вправи та демонструє придбані навички у індивідуальній вокальній програмі, проявляє творчий підхід у навчанні;
- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного та практичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних понять, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність опрацьованих вокально-технічних вправ, та активність у навчанні;
- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та індивідуальних заняттях, володіє матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність (частково) виконаних вокально-технічних вправ;
- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та індивідуальних заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює інтуїтивно, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, здатний частково демонструвати надбані технічні навички, має частково виконані завдання до самостійної роботи;
- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	FX	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні джерела

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу: навч. посібник для вищих муз. навч. закл.. Київ : Українська ідея, 2000. 68 с.
2. Дрожжина Н. Вокальне мистецтво естради: історія, теорія, практика. Харків : Естет Принт, 2019. 336 с.
3. Олексюк О. М., Кондратенко Г. Г., Ляшенко О. Д. Вступ до спеціальності: музичне мистецтво. Модуль 2: навч. посібник. Київ : Київ. ун-т ім.Б.Грінченка, 2011. 132 с.
4. Откидач В. М. Естрадний спів і шоу-бізнес. Вінниця : Нова книга, 2013. 367 с.
5. Рось З. П. Особливості роботи з розвитку вокально-виконавської техніки естрадно-джазових співаків. Івано-Франківськ : “СІМІК”, 2019. 66 с.
6. Черкасов В. Ф. Теорія і методика музичної освіти: навч. посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2016. 239 с.
7. Я - студент: Навч. посіб. / За ред. В.О.Огнев'юка. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015.

Допоміжні джерела

1. Черкасов В. Теорія і методика музичної освіти : підручник. Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2014. 528 с.
2. Шип С. В. Музична форма від звуку до стилю: навч. посіб. Київ : Муз. Україна, 1998.
3. Юцевич Ю. Є. Музика: Словник-довідник. Тернопіль: навчальна книга – Богдан, 2003. 689 с
4. Базиликут Б. О. Орфоепія в співі: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2001. 126 с.
5. Кушка Я. С. Методика навчання співу [посібник з основ вокальної майстерності].Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. 288 с.
6. Шуляр О.Д. Методичні поради з питань організації самостійної роботи студентів з постановки голосу (На допомогу вокалістам - початківцям). Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2017. 84 с.
7. Олексюк О., Ткач М. Музично -педагогічний процес у вищій школі : формат модернізації : Навч. пос. Київ, Знання України 2009. 123 с.

Інтернет-ресурси:

1. Нотна бібліотека західної естрадно-джазової музики Hal Leonard. URL : <https://www.halleonard.com/>

2. Каталог трансляцій музичних шоу та Бродвейських мюзиклів. URL : <https://www.mtishows.com/>
3. Нотний архів. URL : <https://notes.tarakanov.net/>
4. On-line бібліотека. URL : <https://www.scribd.com/home>
5. Платформа You-tube. URL : <https://www.youtube.com/>
6. Енциклопедія сучасної України. URL : <https://esu.com.ua/>
7. Електронна бібліотека «Культура України». URL : <https://elib.nlu.org.ua/>
8. Національна освітня платформа. URL : <https://vseosvita.ua/>

Список рекомендованих хрестоматій для підбору репертуару:

Для формування навчального репертуару рекомендуються збірники вокалізів різних рівнів складності для всіх типів голосу таких авторів як: Франц Абт, Гаetano Зейдлер, Генрих Панофка, Джузеппе Конконе.

1. Солоспіви для дітей та юнацтва [упоряд. І. Зеленецька]. –Кам'янець-Подільський «Абетка», 2010.
2. Українські народні думи та пісні. Київ : Музична Україна, 1990.
3. Українські популярні пісні-романси : Зб.: [упоряд. і муз.ред. Р. Стефанко]. Львів : Сполом, 2002.
4. Кренців Я. Сольний спів. Сопрано : Вокально-педагогічний репертуар. Київ : Музична Україна, 2005.
5. Луценко Д. Дарую людям пісню : [Збірка пісень українських композиторів на вірші Д. Луценка : голос з фп.] – Київ : Музична Україна, 2011.
6. Майборода П. Я прийду до тебе з піснею : вибрані вокальні твори. Київ : Музична Україна, 2008.
7. Мережин П. Країна світлих мрій : дитячі пісні. Київ : 2011.
8. Мігай А. Подарунок : пісні для дітей. Київ : АртЕК, 2005.

Орієнтовний перелік деяких видатних діячів музичного мистецтва, творчість яких рекомендується для самостійного прослуховування та вивчення

Ava Gardner, Barbra Streisand, Bette Midler, Bing Crosby, Bobby McFerrin, Boswell Sisters, Camerata, Chuck Berry, Charlie Parker, Cole Porter, Count Basie, David Bowie, Duke Ellington, Dave Brubeck, Earth Wind & Fire, Ella Fitzgerald, Elton John, Emmet Cohen, Erroll Garner, Ethel Merman, Etta James, F. Shubert, F. Chopin, Fred Astaire, G. Verdi, G. Puccini, G. Rossini, George Gershwin, Gene Kelly, George Benson, Herbert von Karajan, Herbie Hancock, Hugh Michael Jackman, I.S. Bach, Jacob Collier, Jamala, Jamie Cullum, James Brown, Janis Joplin, Judy Garland, Julie Andrews, Lambert Hendricks & Ross, Led Zeppelin, Leonard Bernstein, Liza Minnelli, Louis Armstrong, Luciano Pavarotti, ManSound, Maria Callas, Maria Rita, Marvin Pentz Gaye, Mel Torme, Naturally 7, Michael Jackson, New York Voices, Nirvana, Pink Floyd, Pentatonix, Queen, Quincy Jones, Ray Charles, Sam Cooke, Sarah Brightman, Sarah Vaughan, Scott Bradlee, Sly & the Family Stone, Stevie Wonder, Take 6, Tania Maria, The Andrews Sisters, The Beatles, The Fairfield Four, The Manhattan Transfer, The Platters, The Puppini sisters, The Real Group, The Rolling Stones, The Singers Unlimited, The Swingle Singers, Tina Turner, W.A. Mozart, U2, Whitney Houston, Анатолій Мокренко, Борис Гмиря, Борис Лятошинський, Валентин Сільвестров, Василь Зінкевич, Володимир Івасюк, Георгій Майборода, Дмитро Гнатюк, Квітка Цісик, Костянтин Данькевич, Леся Дичко, Микола Леонтович, Микола Лисенко, Микола Мозговий, Микола Огренич, Мирослав Скорик, Ніна Матвієнко, Пікардійська Терція, Платон Майборода, Олександр Білаш.